

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Praha

Inspekční zpráva

Základní škola, Praha 3, Chelčického 43/2614

Chelčického 43/2614, 130 00 Praha 3

Identifikátor školy: 600 036 162

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 9. března 20001

Čj.	014 28/01-2181
Signatura	ka3cu110

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je právním subjektem od roku 1994, nejprve jako rozpočtová, od roku 1996 jako příspěvková organizace. Škola je zřízena městskou částí Praha 3, usnesením obvodního zastupitelstva č. 97 ze dne 9.11.1995 ke dni 1. 1. 1996. Právní postavení a předmět činnosti organizace je v souladu s aktuálním Rozhodnutím o zařazení do sítě vydaným dne 1. 10. 1999 č.j. 20/99-ORSO dle § 13b odst. 9 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Činnost školy je vymezená zákonem č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Od roku 1996 má status fakultní školy Pedagogické fakulty UK. Ve školním roce 2000/2001 poskytuje základní vzdělání 620 žákům v 29 třídách 1. - 9. ročníku, z toho jsou 4 třídy specializované, zaměřené na vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami. V běžných třídách je integrováno 31 žáků se specifickými poruchami učení a 1 žák se zrakovým postižením. Kapacita budovy je 750 žáků. Škola dále sdružuje 7 oddělení školní družiny s 203 žáky (plánovaná kapacita 200 žáků) a školní jídelnu (plánovaná kapacita 750 jídel). Školní kuchyně zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy a pro MŠ Sauerova.

Spádovou oblastí školy je část území Prahy 3. Do specializovaných tříd jsou přijímáni i žáci z jiných oblastí. Škola je umístěna v místě, které patří do třetí zóny ohrožení vzhledem k znečištění ovzduší.

Výuka ve všech ročnících probíhá podle výchovně vzdělávacího programu čj. 16847/96-2, Základní škola.

Škola využívá celkem 32 učeben, z toho je 6 upravených jako odborné pracovny (pracovna fyziky, chemie, školní dílna, učebna a dílna keramiky a počítačová učebna). Škola má 2 tělocvičny a hřiště.

Ve škole pracuje 44 učitelů včetně 3 členů vedení školy a 8 vychovatelek školní družiny.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla sledována ve všech třídách na prvním stupni. Na druhém stupni v povinných předmětech český jazyk, dějepis, občanská výchova, matematika, fyzika, chemie, přírodopis a praktické činnosti a ve volitelných předmětech informatika seminář a praktika z přírodovědných předmětů.

1. stupeň:

1. - 3. ročník

Časové dotace sledovaných předmětů jsou v souladu s učebními plány. Obsah učiva odpovídá osnovám zvoleného vzdělávacího programu a kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky se respektuje. Učitelky mají vypracované tematické plány svých předmětů podle osnov s výjimkou čtení a literární výchovy. Stručný výčet stran z příslušné čítanky je formální a nesvědčí o promyšlenosti a hledání mezipředmětových souvislostí na základě osnov daného ročníku. Plány respektují úpravy a doplňky osnov Základní školy č.j. 25 018/98-22. Dílčí nedostatek se objevil v plánování matematiky ve 3. ročníku; doba necelých dvou měsíců určená k plné automatizaci násobení a dělení v oboru násobílek do 100 je velmi krátká. ČŠI nezjistila v plánování výuky obsahovou duplicitu.

Vzdělávání žáků se specifickými vývojovými poruchami (dále jen SVP) probíhá ve dvou liniích. Žáci s těžšími poruchami jsou soustředěni do specializovaných tříd s výukou rozšířenou o jeden předmět Individuální logopedická péče (podrobněji viz kapitola Plánování). Další žáci se SVP jsou integrováni do ostatních tříd. Všechny vyučující jsou o těchto žácích informovaní.

Z jedenácti třídních učitelek je devět plně kvalifikovaných, z toho dvě jsou speciální pedagožky. Dvě učitelky nemají odbornou a pedagogickou způsobilost, a tím nesplňují podmínky dané vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Vyučování probíhá ve světlých, standardně zařízených třídách, s novým žákovským nábytkem. Vybavení učeben názornými pomůckami a audiovizuální technikou je dobré (ta však nebyla ve sledované výuce vůbec využita), na výzdobě se podílejí žáci svými výtvarnými pracemi. V jednotlivých předmětech žáci používají učebnice schválené MŠMT ČR od různých nakladatelství. Alternativních zdrojů informací využili žáci pouze v jedné třídě. Psychohygienické zásady jsou dodržovány jak v oblasti tvorby rozvrhu školy, tak ve využití času o přestávkách - žáci se mohou volně pohybovat ve třídách, po chodbách, v případě příznivého počasí mohou chodit do přilehlých venkovních prostor. Prostory 1. stupně jsou čisté a vyzdobené výtvarnými pracemi žáků a přírodovědnými výstavkami. Pitný režim je dodržován. Kontrola třídních knih ukázala, že ne všichni žáci byli prokazatelným způsobem seznámeni s řádem školy.

Výuka byla pečlivě připravená většinou s jasným cílem a obsahem. V rámci převažujících frontálních metod práce byly hodiny dobře promyšlené, avšak ryze tradiční, někdy až jednotvárné. Společným znakem průměrného vyučování bylo neměnné členění výuky s pravidelným střídáním činností, které žáky v lepším případě v mezích možností aktivovalo (výklad, práce s učebnicí, s pracovním sešitem, samostatná práce, řízený rozhovor učitelů a žáků, monolog učitele). V horším případě zvyšující se verbální aktivita učitelek přímo úměrně snižovala pozornost, vnitřní zaujetí a zapojení žáků ve výuce. Absence uplatňování kooperativních, efektivních a tvořivých technik učení s sebou nese stereotypní model výuky s malým využitím mezipředmětových souvislostí. V dodržování psychohygienických zásad při výuce inspekce zjistila některé dílčí nedostatky:

- monotónní tempo a stereotypní členění hodin – tato negativa se objevila i v jedné speciální třídě,
- minimální zařazování aktivujících či relaxačních chvil,
- atmosféra v jedné třídě byla díky přístupu učitelky strohá, až vojenská.

V hodině individuální logopedické péče žáci aktivně pracovali. Při jejich nízkém počtu byla převažující frontální forma únosná, protože učitelka žáky důsledně motivovala. Zajímavé a vhodně navazující činnosti nebyly vždy dotázené do konce tak, aby byly pro žáky maximálním přínosem a pro učitelku např. analýzou či vnitřní diagnostikou žáků (Kimova hra, procvičování hmatu). Nedostatkem byla probíhající soutěž o papírové jedničky, která práci dětí snižovala a snahu učitelky devalvovala. Přes všechna výše zmíněná negativa nelze vyučujícím upřít velkou zodpovědnost a poctivou snahu žáky co nejvíce naučit. Menší část sledované výuky v prvním a třetím ročníku tvořil nadprůměrně až výjimečně vedený výchovně vzdělávací proces. Efektivní a funkční zařazování kooperativních způsobů práce, důsledné vytváření prostoru pro potřeby a schopnosti žáků a vycházení z jejich zkušeností a vědomostí, účelné a tvořivé využívání učebních a didaktických pomůcek, využití aktivního učení, velmi citlivé řízení výuky, spolu s respektováním postojů, názorů a individuálních zvláštností jednotlivých žáků, svědčí o velké poučenosti, vnitřní bohatosti a především tvořivosti vyučujících.

Ve většině výuky citelně chybí motivace a propojení učiva s praxí, se zkušenostmi a zájmy dětí.

Úvodní motivace byla několikrát zaměněna za popis průběhu hodin. V ojedinělých případech, kdy se absence motivace připojila k mechanickému střídání činností bez proměny obsahu, docházelo k poklesu pozornosti a k rezignaci žáků na dosažení úspěchu. Zvláštní druh motivace žáků, který se objevil v několika hodinách, měl formu soutěže např. o papírové jedničky, obrázkové karty, obrázky apod. za dobrý výkon či správnou odpověď. Výsledkem bylo hromadění těchto cen, a nikoliv vnitřní motivace k učení. Učitelky si ověřovaly pochopení učiva, ale jejich otázky byly spíše zaměřeny na pamětné zvládnutí učiva, než pochopení vztahů a souvislostí. Většinou otázky formulovaly sugestivně nebo tak, že žáci odpovídali jedním nebo dvěma slovy. Výjimečně otázky začínaly příslovcem „proč“. Hodnocení, pokud ho vyučující průběžně prováděly, bylo většinou pozitivní, ale málokdy adresné. Učitelky jen zřídka vedly žáky k vzájemnému hodnocení a sebehodnocení. Při namátkové kontrole žákovských knížek a školních písemností žáků se objevila nevyvážená klasifikace - převaha známek z pravopisu na úkor ostatních složek českého jazyka a literatury a převaha známek z písemných prací žáků na úkor hodnocení jejich verbálního projevu. Někteří žáci mají minimum nebo žádné podklady pro klasifikaci výchovných předmětů. Rozpor ve formě klasifikace se vyskytl ve specializovaných třídách. Všichni žáci jsou klasifikováni známkou, a to i v katalogových listech za 1. pololetí. Pouze vysvědčení má podobu slovního hodnocení. Tento postup vede k hodnocení v rámci kritérií daných pro celou třídu a zcela opomíjí individuální zvláštnosti jednotlivých žáků. Průběžné slovní hodnocení má naopak možnost sledovat pokrok, který každý žák udělá během určitého časového úseku (podrobněji viz kapitola Organizování).

Jednání učitelek bylo ve všech sledovaných hodinách až na jednu výjimku přiměřené věku žáků. Všechny mají u dětí přirozenou autoritu, která umožňuje pracovat v prostředí vzájemné důvěry a přiměřené tolerance. Komunikace v rovině vyučující - žák je díky vstřícnosti, klidu a trpělivosti většiny učitelek otevřená. Komunikační rovina mezi žáky navzájem a rozvoj jejich komunikativních dovedností jsou nutně opomíjeny vzhledem k jednotné volbě frontálních vyučovacích metod. Toto konstatování neplatí pro mimořádně vedenou a výše popsanou výuku, kde využívání kooperativních způsobů práce obohacuje vztahy mezi žáky, prohlubuje jejich komunikativní dovednosti a poskytuje učitelkám více času respektovat individuální možnosti a tempo jednotlivců.

V hodnocení sledovaných jevů tj. plánování a příprava výuky, organizace, formy a metody výuky, motivace, hodnocení a interakce a komunikace jsou pozitiva a negativa v rovnováze s výjimkou příkladné výuky v jedné první a v jedné třetí třídě. Oblast personálních, materiálních a psychohygienických podmínek je v úhrnu průměrná.

Kvalita vzdělávání v 1. - 3. ročníku je průměrná.

Cizí jazyky ve 4. a 5. ročníku

Výuka cizích jazyků probíhá podle učebního plánu zvoleného vzdělávacího programu. Je organizována ve čtyřech skupinách angličtiny ve 4. ročníku, ve třech skupinách angličtiny a jedné skupině němčiny v 5. ročníku. Skupiny žáků nejsou totožné se třídami v ročnících, což vede k nepřesné evidenci výuky cizích jazyků v třídních knihách a výkazech. Skupiny nejsou vytvářeny podle objektivních kritérií. Výuka ve specializovaných třídách s žáky se specifickými vývojovými poruchami splývá s výukou v běžných třídách základní školy a liší se od ní jen menším počtem žáků ve skupinách. S výjimkou specifického přístupu učitelky ke zrakově postiženému žákovi nebyl zaznamenán odlišný, individuální přístup učitelek ani k dětem ve specializovaných třídách, ani k dětem s individuálními vzdělávacími plány.

Vyučuje pět učitelek, z toho pouze jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku angličtiny a jedna s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň. Zbývající učitelky vyučují bez odborné a pedagogické způsobilosti, avšak výuka jedné z nich byla výrazně nadprůměrná.

Cizí jazyky jsou vyučovány bez souvislostí s ostatními předměty, komunikace a spolupráce mezi učitelkami cizích jazyků, třídními učitelkami a dalšími vyučujícími v tomto smyslu neprobíhá, nefunkční jsou v tomto směru i metodická sdružení. Kontrola loňských i letošních třídních knih ukázala, že chybí nejen tematizace obsahu učiva, ale často není koordinována výuka v jednotlivých ročnících a v některých třídách dochází k nerespektování osnov (neprobíhá výuka kurzu výchova ke zdraví), ke zbytečnému přetěžování dětí učivem dalších vzdělávacích stupňů (určování druhů vedlejších větných členů, skloňování zájmen a číslovek, četba Máchy, Vrchlického, Borovského, Tyla aj., zeměpis Evropy, konstrukce jehlanu) nebo k přesouvání učiva z 5. do 4. ročníku (desetinná čísla, římské číslice).

Cizí jazyky se vyučují v běžných třídách, s jen základním materiálním zabezpečením (tabule, učebnice, občas magnetofonová nahrávka). Zcela chybí moderní didaktická informační technika a další názorné pomůcky. Pozitivním jevem jsou příruční slovníky, s nimiž žáci občas pracují. Zvolená řada učebnic a pracovních sešitů angličtiny nekonvenuje ani stylu výuky většiny učitelek ani mnoha žákům, což mimo jiné vede k zavádění dalších sešitů s poučkami, cvičeními a slovíčky. Ve sledované výuce němčiny neměli žáci k dispozici žádné učebnice, pracovali pouze se zábavnou formou pracovních listů.

Velká část výuky sleduje cíle vyplývající z učebnic, ale spočívá v nudném vysvětlování a procvičování vět vytržených z kontextu uceleného jazykového projevu, s aktivitou učitelek převažující nad aktivitou žáků. Řízený rozhovor střídaný s monologem učitelky žáky nemotivuje a s přibývajícím časem děti rychle ztrácejí zájem. Frontální styl výuky nevytváří prostor pro rozvíjení komunikativních dovedností žáků a pro jejich vzájemnou spolupráci. S tím souvisí únava žáků, která není kompenzována ani změnou činnosti ani zařazováním relaxačních momentů.

Menší část výuky se učitelky snaží oživit zařazováním dalších, pro děti přitažlivějších metod (komunikačního řetězu, didaktické hry, poslechu nahrávky s rodilými mluvčími, drobné soutěže), ale efektivita těchto postupů se někdy rozplývá v přílišném důrazu na grafickou a gramatickou stránku jazyka. Citelně chybí výrazné propojování cizího jazyka nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, výtvarnou, pohybovou a dramatickou výchovou, jak ukládají osnovy zvoleného vzdělávacího programu. Vnitřní diferenciací není uplatňována.

Děti bývají občas obecně chváleny, ale chybí jim adresné hodnocení za konkrétní výkony. Nedostatek zpětné vazby tak přispívá k nízké úrovni motivace většiny žáků. Kvalitu výuky v některých případech snižují i drobné věcné nepřesnosti nebo nezřetelná mluva učitelky. Četnost známek odpovídá zastoupení předmětu v učebním plánu, klasifikace je přiměřená věku dětí, z někdy nekonkrétních zápisů však nelze rozpoznat, za co jsou děti známkovány, nebývá rozlišen ani mluvený a písemný projev. Žáci ve specializovaných třídách jsou v průběhu pololetí klasifikováni, přestože na konci pololetí dostávají vysvědčení se slovním hodnocením. Děti učitelky respektují a snaží se jim vycházet vstříc, ale proces společného utváření pravidel jednání a sdílení hodnot nebyl pozorován.

Malá část výuky se výrazně vymyká předešlému popisu, je metodicky pestrá, efektivní a poskytuje dětem dostatek příležitostí k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Z odpovědí žáků plyne dobrá úroveň jejich vědomostí, odpovídající jejich věku a počátkům utváření jazykových dovedností. Oproti většinové výuce děti i lépe čtou anglický text. Učitelka má u dětí přirozenou autoritu, která přispívá k utváření hodnotové orientace žáků a poskytuje jim prostor k jejich osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Způsob její individuální pomoci žákům

poskytuje dětem objektivní zpětnou vazbu a umožňuje jim autentickou sebereflexi i vzájemné hodnocení bez zbytečného stresu. Promyšlené cíle výuky jsou systematicky naplňovány.

Úroveň plánování a přípravy výuky má výrazné nedostatky. Personální podmínky jsou pouze vyhovující, materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné. Úroveň organizace, forem, metod výuky a motivace má ve větší části výuky citelně slabá místa, úroveň hodnocení, interakce a komunikace je průměrná. V malé části výuky výrazně převažují pozitiva.

Kvalita vzdělávání v cizích jazycích ve 4. a 5. ročníku je s ohledem na velmi dobrou úroveň jeho menšiny celkově průměrná.

Hudební výchova ve 4. ročníku

Výuka probíhá podle učebního plánu. Učitelky vypracovaly společný tematický plán, který však vůbec nedodržují. Zápisy v některých třídních knihách svědčí o nesystematické výuce, bez promyšlené vazby na další předměty nebo na rozvoj dovedností žáků.

Ve všech čtyřech třídách vyučují předmět třídní učitelky. Dvě z nich mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku hudební výchovy na prvním stupni. Individuální předpoklady a zaměření učitelek nejsou využívány optimálně.

Vyučuje se ve třídách s různým vybavením, mobilní hudební nástroje si učitelky většinou přinášejí (kytaru, dětské rytmické nástroje, keyboard). Nedostatkem organizace výuky je skutečnost, že učitelka, která umí výtečně hrát na klavír, nemá hodinu ve třídě, kde je pianino. Užívané zpěvníky vyhovují zvolenému vzdělávacímu programu, ale vyžadují tvůrčí přístup vyučujících při formulování cílů a metodických řad vedoucích k jejich naplňování, což ve většině výuky chybí. K dispozici je většinou i CD přehrávač nebo magnetofon. Využívání jiné didaktické techniky nebo pomůcek je okrajové.

Převážná část výuky je strukturována jako volná řada nahodile (bez ohledu např. k zastoupení žánrů atd.) vybíraných písní určených k nácvičku naslechem nebo ke společnému opakování zpěvem. Tyto písně jsou často zpívány bez transpozice do tóniny, která by lépe vyhovovala většině žáků. Na tyto základní aktivity navazují více či méně zdařilé fragmenty metodických řad, určených k osvojování teoretických vědomostí nebo pěveckých dovedností. Od schopnosti učitelek správně intonovat, se zaujetím zpívat a případně doprovodit sebe nebo děti na hudební nástroj se odvíjí zájem žáků o nabízené činnosti a úroveň výuky. Ta je nízká tam, kde učitelka staví na teoretizujícím výkladu s řadou věcných chyb nebo na úmorném nácvičku všech slov několika slok písně, a zvyšuje se společně se spontánním, muzikálním projevem učitelky při zpěvu, organizaci pohybových činností nebo při harmonickém doprovodu zpěvu dětí.

Spíše než specifické postupy psychofyzického naladování dětí a podněcování jejich fantazie a tvořivosti se objevuje nevhodné zdůrazňování okrajových dovedností (kresba houslového klíče), zcela nepřiměřená forma klasifikace žáků za pololetní písemné práce a používání zkoušení žáků jako prostředku pro upevňování kázně. Osvojování hudby dětmi tak někdy probíhá v napjaté atmosféře, kdy chybí prostor k seberealizaci dětí a kdy se výuka dostává do rozporu s posláním předmětu. Hodnocení je omezeno většinou na jednu nebo dvě známky za pololetí a neposkytuje žákům objektivní zpětnou vazbu.

Menší část výuky vychází z promyšleného střídání pěveckých, pohybových a instrumentálních činností, s efektivním využíváním dovedností žáků, kteří hrají na hudební nástroje. Pestrost výuky se střídáním činností dětí motivuje a nabízí jim četné příležitosti ke spolupráci a komunikaci. Dílčím nedostatkem výuky je nesystematická práce se všemi výrazovými prostředky hudby (metrum, rytmus) a práce s hlasem. Rezervu výuky tvoří zařazování

vhodných poslechových skladeb a efektivní práce s nimi.

Úroveň plánování a přípravy výuky má výrazné nedostatky, personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou průměrné. Úroveň organizace, forem, metod, motivace a hodnocení má ve větší části výuky citelně slabá místa, úroveň interakce a komunikace je průměrná. V menší části výuky převažují pozitiva.

Kvalita vzdělávání v hudební výchově ve 4. ročníku je nevyrovnaná, celkově průměrná.

Tělesná výchova v 5. ročníku

Výuka probíhá podle učebního plánu. Tři učitelky vypracovaly společný tematický plán, který však dvě z nich nedodrží, čtvrtá učitelka postupuje podle svého vlastního tematického plánu. Ze zápisů v třídních knihách plyne, že v některých třídách bylo učivo značně redukováno a jednostranně zaměřeno pouze na míčové hry (vybíjená, přehazovaná). Objevuje se i učivo, které není uvedeno v osnovách (cvičení na kruzích, šplh na laně, pořadová a pochodová cvičení).

Ve čtyřech třídách vyučují čtyři učitelky, které jsou zároveň třídními. Dvě mají odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku tělesné výchovy na prvním stupni. Výuka jedné ze zbývajících dvou učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti byla na vysoké úrovni.

K výuce slouží především dvě standardně vybavené tělocvičny různé velikosti, za příznivého počasí okolí školy. Školní hřiště lze využívat spíše výjimečně, protože je vystaveno vnějším negativním sociálním vlivům a jeho údržba není prozatím vyřešena. Požadavky bezpečnosti a psychohygieny jsou v nutné míře respektovány.

Sledovaná výuka měla různou úroveň, od staticky vedené hodiny s minimální zátěží žáků přes stereotypní hraní vybíjené až po dobře strukturované činnosti se zřejmým vlivem na fyzické zatížení žáků, které v potřebné míře uspokojilo jejich potřebu spontánního pohybu.

V kvalitnější části výuky byla přiměřená pozornost věnována rozvíčce, kterou vedle učitelek vedli žáci s tím, že vzápětí byli taktně, objektivně a za účasti spolužáků hodnoceni. Nácvik nových činností vedly učitelky metodicky správně a dětem poskytovaly potřebnou pomoc. V hlavní části výuky byly efektivně naplňovány reálně zvolené cíle, činností byl věnován přiměřený čas a žáci cvičili s nadšením. Rezervou je respektování pravidel míčových her. Dílčím nedostatkem je v některých případech zaměstnání necvičících žáků.

Chybí systematické sledování a hodnocení individuálního vývoje žáků, klasifikace se omezuje na jednu až dvě známky za pololetí. V některých žákovských knížkách není předmět vůbec nadepsán. Děti tak postrádají funkční zpětnou vazbu. Jejich motivace je dána jen spontánní potřebou pohybu, případně soutěživostí. S různým důrazem se učitelky věnují vysvětlování a vymáhání pravidel a podpoře fair play a vzájemné spolupráce. Organizaci činností učitelky zvládají, děti je respektují a jsou ukázněné.

Úroveň plánování a přípravy výuky je průměrná, personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou rovněž průměrné. Kvalita organizace, forem a metod výuky je nevyrovnaná, v části výuky jsou citelně slabá místa, část výuky je velmi dobrá. Úroveň motivace a hodnocení je celkově pouze vyhovující, kvalita interakce a komunikace je průměrná.

Kvalita vzdělávání v tělesné výchově v 5. ročníku je průměrná.

Druhý stupeň:

Český jazyk a literatura

Obsah učiva i časové dotace jsou ve všech ročnících v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Tematické časové plány respektují závazné osnovy a kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Pro přípravu výuky a pro účely její kontroly vedením školy většinou vyhovují.

Vyučuje pět učitelek: čtyři s odbornou i pedagogickou způsobilostí, jedna bez požadované kvalifikace nespňuje podmínky pro výuku v základní škole, stanovené vyhláškou MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Kvalitu výuky ovlivňují především jejich osobnostní dispozice, pedagogická erudice a schopnost komunikace s dětmi. Zápis jednání předmětové komise je formální; nelze nijak doložit, že by její činnost ovlivňovala kvalitu vyučování.

Vyučuje se v kmenových učebnách se standardním vybavením. V době inspekce byly všechny prostory upravené a čisté. Uspořádání a výzdoba jsou přes dílčí rozdíly vcelku funkční a vkusné, s menším podílem vlastních žákovských prací. Starší školní nábytek je již dosti opotřebován i poškozen a ne vždy splňuje ergonomické parametry.

Kabinet českého jazyka soustřeďuje odbornou literaturu, pomocné knihy, literární texty a slovníky. Pro menší počet audiovizuálních nosičů je v budově k dispozici i potřebná didaktická technika (ve sledovaném vyučování nebyla až na výjimku použita). Značná část inventáře je opotřebovaná a zčásti již zastaralá; doplňuje se s ohledem na finanční možnosti školy jen málo. Malý výběr výukového software se využívá jen velmi zřídka. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR.

Školní žákovská knihovna je v současné době ve stavu rekonstrukce. Umístění, spíše však skladování, knihovního fondu nevytváří vhodné podmínky pro práci s knihou. Přírůstky jsou s ohledem na finanční možnosti školy minimální. Učitelky 1. stupně využívají souborů vhodné dětské beletrie pro školní i mimoškolní četbu. Žáci zejména na 2. stupni navštěvují místní veřejnou knihovnu. Učitelská knihovna se využívá zejména v příručních knihovnách dislokovaných v jednotlivých kabinetech. Evidence výpůjček je řádně vedena, forma přírůstkového seznamu je však zastaralá.

Hospitované hodiny byly připraveny, obvykle měly jasné cíle a obsah. Z jejich struktury byla zřejmá i organická návaznost k tématům předchozím i následujícím.

Jazykové vyučování preferuje praktické zvládnutí a upevnění gramatického učiva. Soustředilo se však především na zapamatování gramatických pouček a procvičování mluvnice, přitom ale méně vycházelo z konkrétního jazykového materiálu. Pravidelnou součástí hodiny byl jazykový rozbor. Nové nebo rozšiřující učivo se prezentovalo výkladem namísto řešením problému.

Literární výchova vycházela z informací, prožitků a dojmů, které žáci získali četbou a interpretací literárních textů. Cíleně rozvíjela jejich vnímání a estetické citění, účelně uplatňovala mezipředmětové vztahy, vytvářela dobré podmínky pro vyjadřování vlastních názorů a postojů, v přiměřené míře seznamovala s literární teorií. Střídání metod a forem práce (soutěž, motiv hry, prvky komplexní výuky předmětu) přispívalo k aktivizaci žáků a k oživení výuky.

Sledovaný výběr žákovských písemností měl celkově úroveň v dolní hranici průměru. Žáci mají i ve vyšších ročnících zřetelné nedostatky v pravopisu a problémy s plynulým a výrazným čtením (nejedná se vždy o specifické vývojové poruchy učení). V některých pracích byly ponechány neopravené gramatické a pravopisné chyby. Rozsah i obsah zadávaných domácích úkolů byl přiměřený stanoveným nárokům na žáky.

Hlavním problémem větší části výuky byla převaha činnosti učitele nad činností žáků; dále pak frontální vyučování, nahraditelné některou z kooperativních metod, které omezovalo žákovskou aktivitu a oslabovalo pozornost.

Úvodní a průběžná motivace využívala především obsahu učiva a vycházela z popsaných metod a forem práce. Průběžné i závěrečné hodnocení jednotlivců i kolektivní spojené obvykle s pochvalou bylo organickou součástí jen části hospitovaných hodin. Žáci měli jen málo příležitosti sami hodnotit práci svou vlastní i práci svých spolužáků. Problémem v části výuky bylo direktivní řízení a ojedinělé demotivující mentorování. Podklady ke klasifikaci v žákovských knížkách jsou přiměřené uplynulému pololetí.

Atmosféru ve vyučování bezprostředně ovlivňoval styl práce jednotlivých učitelů. Jen zčásti podporoval rozvíjení žákovské komunikace, partnerský dialog a diskusi. Méně se uplatnily i kooperativní metody výuky stimulující smysl dětí pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Převažovala komunikace v rovině učitel – žáci nad vzájemnou interakci mezi dětmi samotnými. Většinou kultivovaný projev učitelek navozoval atmosféru partnerského dialogu se žáky, vzájemný respekt a kladně působil na kvalitu jejich verbální i mimoverbální komunikace. Na jejich vstřícný přístup, nepostrádající ani náročnosti, ani smyslu pro humor, reagovala valná většina žáků korektním chováním.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Plánování a příprava výuky jsou celkově průměrné. Personální podmínky jsou velmi dobré, psychohygienické a materiální jsou průměrné. Organizace, metody a formy výuky mají i přes jednotlivé velmi dobré výsledky celkově pouze průměrnou úroveň. Motivace a hodnocení, stejně jako interakce a komunikace jsou rovněž průměrné. Výše uvedený popis předmětu podrobněji reflektuje výraznější klady i zápory přesahující celkový souhrn.

Kvalita vzdělávání v českém jazyku a literatuře je průměrná.

Dějepis a občanská výchova

Obsah učiva i časové dotace jsou ve všech ročnících v souladu s realizovaným vzdělávacím programem. Časové plány respektují závazné osnovy a kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky. Jsou však zpracovány většinou velmi stručně a zcela formálně; pro účely výuky a její kontroly vedením školy nemají praktický význam.

Dvě učitelky dějepisu jsou odborně a pedagogicky způsobilé. Tři učitelky občanské výchovy mají způsobilost pedagogickou. Kvalitu výuky ovlivňují především vlastní invence, schopnost komunikovat se žáky a získat je pro předmět.

Vyučuje se v kmenových učebnách se standardním vybavením. V době inspekce byly všechny prostory upravené a čisté. Uspořádání a výzdoba jsou přes dílčí rozdíly vcelku funkční a vkusné, s menším podílem vlastních žákovských prací. Starší školní nábytek je již dosti opotřebován i poškozen a ne vždy splňuje ergonomické parametry.

Kabinet dějepisu obsahuje běžné vybavení: větší soubor map, naučnou literaturu, soubory hmotných pomůcek. Pro menší počet audiovizuálních nosičů je v budově k dispozici i potřebná didaktická technika (ve sledovaném vyučování nebyla použita). Značná část inventáře je již opotřebovaná a zčásti již zastaralá; doplňuje se s ohledem na finanční možnosti školy jen málo. Používané učebnice mají schvalovací doložku MŠMT ČR. Ve výuce se jen zčásti využívají také alternativní zdroje informací (literatura, média).

Příprava vyučování byla vcelku pečlivá, hodiny měly jasný cíl, jejich konkrétní struktura však

byla velmi rozdílná a jednotlivě se projeví i závažnější problémy.

Znalosti žáků vycházely zejména ze systematicky osvojeného předchozího učiva i z jejich vlastního zájmu. Klád se důraz především na pochopení vzájemných souvislostí, příčin a důsledků událostí a jeví v širším kontextu. Důsledně se uplatňovaly mezipředmětové vztahy. Variabilita metod a forem práce (žakovský referát, heuristický rozhovor, práce s učebnicí) oživovala vyučování. V občanské výchově se účelně skloubily výchovná i nauková složka předmětu.

Hlavním nedostatkem převažující části výuky bylo frontální verbální vyučování s převahou činností učitele nad činností žáků. Učivo novodobých dějin bylo prezentováno suchým výčtem fakt bez použití konkrétního historického materiálu, bez potřebné interpretace a objasnění příčinných souvislostí, a nadto bez zřetele k současnému stavu historického výzkumu i k poznatkům v odborné literatuře.

Úvodní a průběžná motivace využívala především obsahu učiva a zvolených metod (zajímavost tématu, řešení problému), míra její účinnosti byla v jednotlivých případech rozdílná. Výrazný motivační efekt měl v části výuky systém hodnocení a klasifikace stimulující žakovskou iniciativu a aktivitu. Průběžné i závěrečné motivační hodnocení však netvořilo ve všech případech organickou součást výuky. Jen v její části žáci hodnotili výkon svůj vlastní nebo svých spolužáků. Četnost klasifikace v žakovských knížkách odpovídala možností uplynulé části školního roku.

Pouze v části výuky měli žáci možnost intenzivněji rozvíjet své komunikační dovednosti spolu s logickým uvažováním a prezentovat své názory a diskutovat o nich. Činili tak nezaujatě, věcně, s dobrým postřehem. Naopak řízený rozhovor, v němž si učitelka na řadu pokládaných otázek odpovídala sama, poskytoval k takové aktivitě jen málo příležitostí. Až na výjimky převažovala komunikace učitel – žáci nad interakci mezi dětmi samotnými. Jistým problémem byl v části výuky nepříliš jazykově i stylisticky kultivovaný mluvený projev vyučující.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty MŠMT ČR. Plánování a příprava jednotlivých hodin jsou průměrné. Personální, psychohygienické a materiální podmínky jsou rovněž průměrné. Organizace, metody a formy výuky mají i přes jednotlivý velmi dobrý výsledek celkově průměrnou úroveň. Negativa a pozitiva jsou téměř v rovnováze v oblastech interakce a komunikace i v motivaci a hodnocení. Výše uvedený popis předmětu podrobněji reflektuje výraznější klady i zápory přesahující celkový souhrn.

Výuka dějepisu má průměrnou úroveň.

Matematika

Plánování výuky matematiky respektuje osnovy zvoleného vzdělávacího programu. Týdenní dotace vyučovacích hodin jsou u všech tříd dodrženy. Příprava budoucích studentů středních škol je již od poloviny osmé třídy. Intenzivní příprava probíhá v 9. ročníku od ledna. Během celého roku mají žáci možnost chodit na bezplatné doučování organizované podle jejich potřeb. Na výuku matematiky 9. ročníku navazuje volitelný předmět technické kreslení. Učitelé jsou informováni o žácích se specifickými vývojovými poruchami učení a chování, se kterými individuálně pracují. Sledovaná výuka byla připravená, ale naplánované učivo někdy nesouhlasilo s tematickým plánem. Časté bylo i časové nezvládnutí výuky a zadávání domácích úkolů a zhodnocení hodiny o přestávce.

Matematiku ve škole vyučuje celkem pět vyučujících, kteří splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti.

Výuka probíhá ve standardně vybavených, tradičně uspořádaných kmenových třídách, jejichž prostředí působí esteticky. Na výzdobě se podílejí žakovské práce. Zvolená řada učebnic umožňuje kontinuální výuku od 6. do 8. ročníku. Využívá se nová učebnicová řada nakladatelství SPN. V 9. ročníku učitelé používají starou řadu SPN a učebnice z nakladatelství Fortuna. Při výuce nebyla zařazena didaktická technika. Kabinet matematiky je klasicky vybaven. Vyučující zde mají v dostatečném množství k dispozici didaktické pomůcky, rýsovací potřeby, tabulky i další odbornou literaturu, kterou používají pro přípravu na výuku. K dispozici je i software, který není při výuce využíván. Zájem žáků o předmět podněcuje i jejich účast v matematických soutěžích "Pythagoriáda", „Klokan“ a „Matematická olympiáda“.

Výuka probíhala tempem přiměřeným věku a schopnostem žáků. Cíle hodin byly stanoveny. Převážně frontálně vedená výuka byla založena na aktivní spolupráci žáků s učiteli. Starší znalosti žáků byly neustálým opakováním upevňovány a rozšiřovány postupně o nové poznatky. K opakování učiva pedagogové užívali různé formy práce - řízený rozhovor, samostatnou písemnou práci, řešení úkolů zaměřených na procvičování a ověřování získaných znalostí. Metody byly dobře voleny, sloužily k upevnění učiva i poskytovaly vyučujícímu zpětnou vazbu o vědomostech žáků. Práci ve skupinách, která umožňovala vnitřní diferenciaci žáků, uplatňovala pouze jedna vyučující. Učitelé se snažili o názornost při stanovení matematických zákonitostí, vedli žáky od konkrétního k obecnému. Pouze výjimečně zařadili alternativní řešení příkladů. Respektovali individuální tempo žáků i jejich schopnosti. Zadané domácí úkoly byly přiměřené rozsahem a vycházely z učiva probíraného v hodině. Rezervy výuky matematiky byly v chybějícím zařazení motivujících a aktivizujících úloh.

Úvodní motivace spočívá v popisu průběhu a cíle hodiny. Učitelé často zařazují průběžné hodnocení, ocenění dílčích úspěchů - většinou pochvalu, která má pro žáky motivační účinek. Někteří je vedou k sebehodnocení a ke vzájemnému hodnocení. Někdy i z časových důvodů opomíjí závěrečné zhodnocení práce žáků v hodině. Velkou pozornost pedagogové věnují ověřování pochopení učiva. Hodnocení písemných prací je přiměřené, chyby jsou zřetelně vyznačeny. Dosažené výsledky tvoří podklad pro opakování učiva.

Učitelé mají velmi dobrý verbální i neverbální projev a žáci je plně respektují. Jejich převážně vstřícný a trpělivý přístup k žákům vytváří pracovní prostředí založené na vzájemné důvěře a toleranci. Žáci ovládají odbornou matematickou terminologii včetně specifických zápisů, dodržují standardní úpravu zápisu řešení příkladů. Rozvoj komunikačních dovedností pozitivně ovlivňuje společně prováděný rozbor příkladů. Učitelé nejsou vždy dostatečně důslední při vyžadování zdůvodnění zvoleného postupu a slovního doprovodu při řešení příkladů na tabuli, někdy tyto činnosti provádějí za žáky. Z předložených písemných prací je patrné, že jejich vypracování má dobrou úroveň. Rezervu v písemném projevu však mají někteří žáci ve vedení sešitů, ty jsou málo přehledné a nedbale vedené.

Úroveň plánování a přípravy výuky je průměrná. Personální podmínky výuky jsou vynikající. Materiální podmínky výuky jsou průměrné, psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. V organizaci, formách a metodách výuky jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Kvalita motivace a hodnocení má velmi dobrou úroveň. V interakci a komunikaci převažují pozitiva.

Výuka matematiky má velmi dobrou úroveň.

Přírodovědné předměty v 6. – 9. ročníku (fyzika, chemie, přírodopis, volitelný předmět seminář a praktika z přírodovědných předmětů)

Výuka je plánována a organizována v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu. Týdenní dotace vyučovacích hodin jednotlivých předmětů jsou u všech tříd dodrženy. Kontrola učebních plánů za předcházející školní roky ukázala splnění požadavku minimálního počtu hodin pro všechny uvedené předměty od 6. do 9. ročníku. Předmětová komise pro přírodovědné předměty nebyla vedením školy ustavena. Výběr učebnic, sešitů, pomůcek, exkurzí a přípravu žáků na soutěže projednávají jednotliví učitelé s členy vedení školy. Učitelé mají zpracované stručné tematické plány s dlouhodobým rozvržením učiva a řazením tematických celků a laboratorních prací v ročnících. Z plánů není patrné zařazení učiva o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Na povinnou výuku přírodovědných předmětů navazuje volitelný předmět praktikum a přírodovědný seminář. Pro jeho výuku vypracovala vyučující tematický plán orientovaný na ekologickou problematiku, na ochranu přírody a životního prostředí s výrazným regionálním zaměřením.

Na výuce přírodovědných předmětů se podílejí čtyři učitelky, z toho tři s příslušnou pedagogickou a odbornou způsobilostí a 1 s pedagogickou způsobilostí.

Výuka fyziky a chemie probíhá v odborných pracovnách. Přírodopis je vyučován v pracovně chemie a v kmenových třídách. Moderní pracovna fyziky je vybavena zatemněním, promítacím plátnem, funkčním žákovským nábytkem s rozvodem elektrické energie a televizním okruhem. Ten je vinou celkové rekonstrukce elektrických rozvodů v budově i po opakované opravě mimo provoz. V pracovně chemie, vybavené starším žákovským nábytkem je rozvod plynu, zatemnění, promítací plátno a video. Laboratorní práce probíhají v laboratoři s klasickým laboratorním zařízením a rozvodem vody a plynu. Všechny užívané místnosti mají dobrou estetickou úroveň a motivační výzdobu. Vybavenost kabinetů, pracoven i laboratoře chemie pomůckami a didaktickou technikou je dostačující, jejich používání je časté a dobře promyšlené. Počítačové programy pro výuku přírodovědných předmětů škola nemá. Vyučující připravují žákům alternativní materiály. Pro výuku se používají schválené učebnice. Při jejich výběru dávají pedagogové přednost uceleným řadám před jednotlivými učebnicemi.

Příprava učitelek na výuku sledovaných hodin fyziky, chemie a přírodopisu byla velmi svědomitá s promyšlenými metodami a cílem hodiny. Učitelky volily klasické vyučovací metody a formy práce. V opakovacích částech hodin bylo vždy zařazeno orientační opakování. Náročnost otázek byla přiměřená znalostem a věku žáků a způsob formulace otázek je nutil aplikovat poznatky na obdobné situace. Učitelky většinou využívaly nástěnné obrazy, modely (např. anatomické nebo molekulové) a další demonstrační pomůcky. Některé opakovací části hodin byly dobrou úvodní motivací k další části hodiny. Vyučující práci žáků v této části hodiny většinou nehodnotily. Výkladové části byly velmi různorodé: od klasického výkladu proloženého otázkami a doplněného demonstračními pomůckami, vyhledáváním údajů v učebnici, nebo v připravených textech, přes skupinově prováděné žákovské pokusy a frontální práci s modely s vyvozováním závěrů, ke skupinové práci, při které žáci samostatně zjišťovali údaje k probíranému tématu. Výklad učiva, při němž byly vhodně využity mezipředmětové vztahy, byl srozumitelný, na odborné výši, přiměřený věku a schopnostem žáků. Logický sled učiva navazoval na předcházející znalosti. Zápisy do žákovských sešitů byly přiměřeně dlouhé, s častou účastí žáků na jejich tvorbě a spojené s opakováním. Procvičovací část výuky byla oživena zařazením aktuálních problémů souvisejících s probíranou tematikou, např. s ochranou přírody a životního prostředí. Při žákovských pokusech učitelky bedlivě sledovaly činnost žáků a kladly důraz na bezpečnost práce. Motivačním prvkem v několika hodinách byly problémové otázky, referáty a demonstrační pokusy. Kladným motivačním prvkem bylo i průběžné ověřování, jak žáci učivo pochopili. V závěru pedagožky vždy zařadily opakování, ale žákovskou práci hodnotily jen ojediněle. Časté bylo zadání přiměřeného domácího úkolu

(nákres, praktické ověření údajů apod.). Ve sledované výuce nebyla až na výjimku použita didaktická technika.

Výuka přírodovědných předmětů probíhala ve velmi příjemné atmosféře. Vhodné střídání metod, zařazování názorných pomůcek a pokusů žáky správně aktivovalo. Rovněž i zařazené promyšlené problémové otázky a samostatné žákovské činnosti. Učitelky podněcují zájem žáků o předmět jejich účastí v biologické a chemické olympiádě. Mají k žákům pěkný vztah, který je zřejmý i ze způsobu vzájemné komunikace. Odráží se v chování žáků při hodině. Ze žakovských reakcí, jejich odpovědí a pozorovaných dovedností při žakovských pokusech lze soudit na dobrou úroveň znalostí a dovedností.

Od těchto dobře připravených a vedených hodin se odlišovala úroveň vyučování volitelného předmětu. Motivačním prvkem v úvodu hodin mohly být aktuality, které si žáci připravují. Vyučující je ale dále nevyužívá, nekomentuje, nehodnotí. V průběhu dvouhodinového bloku učitelka pracovala pouze jedinou metodou - rychlým výkladem, sporadicky proloženým otázkami, na které dokázali odpovědět jen někteří žáci. Část výkladu byla doplněna demonstrací přírodnin. Pozitivem bylo zaměření na problematiku zeleně ve městě, životního prostředí a ochrany přírody a preference regionálního hlediska a ekologických vazeb. Tento klad se ale postupně vytrácel, protože vyučující problémy se žáky nijak neřešila, rychle přecházela k dalším otázkám a nedokázala udržet pozornost většiny žáků. Negativem byla souvislá práce bez oddychových částí a bez zařazení přestávk.

Vyučování je v souladu se schválenými učebními dokumenty. Plánování a příprava výuky má velmi dobrou úroveň, rovněž personální a materiální podmínky. Kladem velmi dobré organizace je časté využívání kooperativních technik s cílem rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností. V efektivním využívání motivace, v komunikaci a interakci mezi žáky a učiteli jsou pozitivní a negativní v rovnováze. Hodnocení žáků ve sledovaných hodinách je ještě dostačující. Psychohygienické podmínky výuky, s ohledem na nevyhovující podmínky ve výuce volitelného předmětu, jsou rovněž ještě dostačující.

Kvalita vyučování uvedeného bloku přírodovědných předmětů je průměrná.

Informatika - volitelný předmět

Informatika je zařazena od 7. ročníku jako jeden z volitelných předmětů. Předmět je vyučován v souladu s učebními dokumenty s ohledem na podmínky školy. Učivo je rozčleněno v tematických plánech směřujících k uživatelskému zaměření ve výpočetní technice. Ty jsou vypracovány formou obecných hesel a jsou formální. Sledovaná výuka byla připravená, ale probírané učivo někdy nesouhlasilo s časovým rozvržením. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý mohl samostatně pracovat.

Výuku zajišťují dvě učitelky, z nichž jedna je způsobilá pedagogicky a jedna nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti dle vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb. Absence předepsané způsobilosti neměla na výuku vliv. Obě učitelky se stále vzdělávají, mají možnost odborně konzultovat řešení vzniklých problémů.

V počítačové učebně je patnáct stanic propojených v síti, kterou řídí výkonný SERVER. Šest z nich je moderních a devět je staršího typu. Je zde i výkonnější učitelský počítač, který je napojen pomocí LCD displeje na zpětný projektor. Učebna je připojena pevnou linkou na internet, má inkoustovou barevnou tiskárnu. Zájem žáků o předmět podněcuje i jejich účast

v obvodní soutěži v programování. Ze softwarového vybavení se při výuce žáci seznamují s operačním systémem WINDOWS 95, 98. S textovým a tabulkovým editorem WORD a EXCEL. V 9. ročníku získávají poznatky z práce v prostředí internetu. Žáci pracují s učebnicemi „Základy moderních PC“ a „Informatika“.

Při výuce byly zadávané úkoly účelně a srozumitelně formulované, doplněné ukázkou jednotlivých kroků práce na učitelském počítači, což má pro žáky velký význam. Výklad nového učiva vycházel ze starších znalostí žáků, které neustálým opakováním upevňoval a rozšiřoval postupně o nové poznatky. Probíhal tempem přiměřeným věku a schopnostem žáků. Učitelky prováděly individuální pomoc a kontrolu žákovské práce, vstřícně reagovaly na situace, při nichž žáci nestačili zvládat plnění požadovaných úkolů.

Vysoká atraktivita učiva a zdůraznění jeho dalšího významu pro budoucí život vytváří dostatečnou motivaci k předmětu. Hodnocení práce žáků je prováděno průběžně při praktické činnosti u počítače a vypracováním práce, která shrnuje probírané učivo.

Při práci na počítačích žáci pracují s velkým zájmem a pod přímým vedením učitelek. Ty mají zmapovanou situaci z hlediska úrovně znalostí žáků, ovšem nediferencují jejich činnost z hlediska rozdílných vědomostí. Komunikace mezi vyučujícími a dětmi i vzájemná komunikace žáků v pracovních skupinách je velmi dobrá. V hodinách je klidná pracovní atmosféra, která se projevuje snahou získat znalosti z výpočetní techniky. Žáci mají možnost navštěvovat třikrát týdně počítačovou učebnu i v odpoledních hodinách, kde si mohou procvičit získané dovednosti. Škola tím dává možnost skutečně všem dětem, aby se seznámily s výpočetní technikou.

Roční plánování má průměrnou úroveň. V personálních a materiálních podmínkách pro výuku jsou pozitiva a negativa v rovnováze, psychohygienické podmínky jsou velmi dobré. V organizaci, metodách a formách výuky, stejně tak i v motivaci a hodnocení jsou drobné a formální nedostatky. V komunikaci mezi žáky a učitelkami většinou převažují pozitiva.

Výuka informatiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Praktické činnosti

Časová dotace předmětu je v souladu se vzdělávacím programem. Výběr zařazených tematických celků, které jsou v osnovách předmětu, je poměrně omezený: je to práce s počítačem, pěstitelství a svět práce. Tento výběr nevyužívá všech prostorových možností. Ve škole je zařízená dílna, přesto se práce s technickými materiály nevyučují. Vyučující mají vypracované stručné tematické plány. Jejich kontrola a kontrola zápisů probraných témat v třídních knihách ukázala, že učitelé v 8. a 9. ročnících vyučují rozsáhlé téma „historie techniky“, které není v osnovách předmětu. V rozporu s pokyny k výuce předmětu učitelé věnují neúměrnou dobu výuce tématu „Svět práce“. Odchylka od tematického plánu byla zjištěna v části sledované výuky pěstitelství a zpoždění v plnění tematického plánu při výuce práce s počítačem. Obě odchylky se týkaly části výuky v šestém ročníku. Pro výuku předmětu není stanovená předmětová komise, koordinaci výuky zajišťuje vedení školy, V případě, že v jednom ročníku vyučují dva vyučující, mají společný tematický plán. Na výuku předmětu navazuje v letošním školním roce v devátém ročníku volitelný předmět technické kreslení.

Z 6 pedagogů: je 1 plně kvalifikovaný, 4 pouze s pedagogickou způsobilostí a 1 bez odborné a pedagogické způsobilosti. Volitelný předmět technické kreslení je vyučován učitelkou s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Prostorovým zázemím pro výuku je počítačová pracovna a školní pozemek, který má pouze okrasný význam a pro výuku praktických činností

je užíván jen okrajově. Většina výuky probíhá v kmenových třídách. Materiální podmínky pro práci s počítačem jsou průměrné. Devět žákovských počítačů z patnácti je zastaralých. Při výuce jsou používány učebnice Praktické činnosti-práce s počítačem.

Předmět je v 6. a 7. ročníku vyučován ve skupinách s přiměřeným počtem žáků. V 8. a 9. ročníku nejsou třídy děleny. Při 30 žácích ve třídě (ve sledované hodině bylo 29 přítomných) nejsou v plné míře splněny podmínky pro plnění hlavního specifického cíle předmětu, to je tvorba žákovských dovedností. V těchto ročnících je obsah učiva převážně teoretický.

Pouze menší část sledované výuky představovala výchovně vzdělávací proces se zařazením individuálních a kooperativních způsobů práce a s respektováním individuálních zvláštností žáků. V těchto hodinách učitelka využila dostačující množství vhodných pomůcek a jejich užívání probíhalo při zachování bezpečnostních pravidel (odborná výuka pěstitelství). Většinou probíhala teoretická výuka vedená formou řízeného rozhovoru s použitím literatury a dalších tištěných materiálů (8. a 9. třídy). Nevhodně zvolená metoda při výuce práce s počítačem negativně ovlivňovala kvalitu vzdělávání. Žáci větší část vyučovacích hodin psali diktované zápisky nové látky. Procvičení učiva při práci na počítači bylo zařazeno v menší části výuky. Z časového důvodu byla malá pozornost věnována ověřování pochopení nového učiva. Výuka pěstitelství vedená vyučující bez odbornosti, byla špatně naplánovaná i připravená. Inspekce při jejím sledování zaznamenala řadu metodických a odborných chyb, nerespektování didaktických zásad, porušením bezpečnostních pravidel a zásadní odchylku od tematického plánu.

Přes uvedená negativa v hodinách panovala příjemná atmosféra. Navozuje ji vstřícné a klidné vystupování vyučujících a jejich přátelský vztah k žákům. Negativně však byla ovlivněná špatnými metodami výuky a rychle diktovanými zápisy. Část vyučujících při vedení hodin dokázala žáky zaujmout vhodně volenými problémovými otázkami a zajímavou samostatnou prací, při které se aspoň v náznaku cvičila dovednost při vyhledávání informací. Žakovskou práci hodnotili učitelé sporadicky, případně ji nehodnotili vůbec. Učitelky práce s počítačem dostatečně nereflektovaly aktuální stav třídy a jejich aktivita převážila nad aktivitou žáků, vnitřní diferenciaci podle individuálních schopností žáků se neuplatňovala. Někteří žáci neměli zapsané od začátku školního roku hodnocení práce v praktických činnostech v žákovské knížce, a to ani známkou ani slovně. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla dobrá, rovněž vzájemná komunikace žáků, pokud k ní ovšem dostali příležitost.

Plánování a přípravu výuky je ještě dostačující. Personální podmínky výuky jsou průměrné. Materiální podmínky a rovněž metody a formy práce a hodnocení žáků mají citelně slabá místa. V motivaci žáků, v psychohygienických podmínkách, v interakci a komunikaci mezi učiteli a žáky jsou pozitiva a negativa v rovnováze.

Výuka předmětů praktické činnosti je hodnocena jako pouze vyhovující.

Hodnocení kvality vzdělávání

Vzdělávání probíhá převážně v souladu se schválenými učebními dokumenty. Dílčí nedostatky jsou zejména v oblasti plánování výuky některých předmětů na prvním stupni a v praktických činnostech. Pojetí výuky většiny předmětů je převážně tradiční, s převládajícími klasickými metodami a formami práce, s rezervou ve využití metod podporujících aktivní učení. Celkově mají všechny ukazatele hodnocení průměrnou úroveň.

Kvalita vzdělávání je proto hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Práce vedení vychází z koncepce školy, kterou ředitel vypracoval ke konkurznímu řízení. Je v souladu se cílem základní školy - „aby žáci v průběhu devítileté školní docházky získali základy moderního všeobecného vzdělání“. Dlouhodobé koncepční záměry jsou tvořeny na základě analýzy předchozího vývoje školy. Ředitel preferuje školu, která dává šanci všem žákům. Proto jsou na prvním stupni zřizovány specializované třídy pro žáky se specifickými poruchami učení a žáci z těchto tříd mají možnost zůstat ve škole i na druhém stupni jako žáci integrovaní v běžných třídách. Do koncepčních záměrů patří dále vytváření podmínek pro užívání nových metod a forem práce ve vyučování a podmínek pro rozvoj žáků mimo vyučování. Dalším záměrem je modernizace a zvýšení materiálního zabezpečení ve všech oblastech rozvoje žáků. Proto došlo za poslední období k zateplení budovy a oken, rekonstrukci střechy a elektroinstalace, rozšíření místností v přízemí, vybudování nových odborných učeben fyziky, keramiky (2 místnosti) a herny. V polovině tříd je nový nábytek a škola má dostatek barevných televizorů a videorekordérů.

Na základě analýzy minulého školního roku vedení školy vypracovalo „Hlavní úkoly výchovně vzdělávací činnosti“ se stanovenými prioritami a „Rámcový roční plán“, který obsahuje vedle dlouhodobých úkolů celkovou organizaci školního roku podle jednotlivých měsíců, včetně přidělení funkcí, termínů porad, třídních schůzek a zájezdů. Z tohoto plánu vycházejí týdenní plány s personálním a termínovým upřesněním jednotlivých akcí. Součástí ročního plánování je ustanovení metodických sdružení a předmětových komisí. Tyto komise nejsou stanoveny pro všechny předměty. Jejich vyučující musí problémy týkající se výběru učebnic, soutěží, úpravy tematických plánů a způsobu evaluace řešit přímo s členy vedení školy. V návaznosti na plán školy vypracovávají učitelé vlastní tematické plány výuky. Inspekce zjistila nedostatky v plánování některých předmětů, které ukazují na formálnost v přístupu k tvorbě plánů jak ze strany vedení školy, tak některých pedagogů. Plánování výuky čtení a literární výchovy ve 2. a 3. ročníku a v tělesné a hudební výchově ve 4. a 5. ročníku je bez vazby na další předměty nebo na zvláštnosti dětí a zaměření učitelek. Plány se v praxi nepoužívají, výuka je často nepromyšlená. Chybí konkrétní funkční struktura a cíle jednotlivých specializovaných tříd. Ve 2., 3. a 4. ročníku a v předmětu praktické činnosti v 8. a 9. ročnících dochází k porušování §38a zákona č. 29/1984 Sb. (viz kapitola Hodnocení kvality vzdělávání). Ve 2., 3. a 4. ročníku není zřejmé, že je individuální logopedická péče nepovinný předmět. V povinné dokumentaci tj. třídních knihách je uváděná jako povinný předmět což je v rozporu s učebním plánem. V katalogových listech, na vysvědčení a třídním výkaze není uváděná vůbec. Učební plán těchto tříd proto není v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu. V 8. a 9. ročníku se vyučuje rozsáhlé téma „historie techniky“, které není v osnovách předmětu. Tématu „Svět práce“, které má převážně informační charakter je věnováno, v rozporu s osnovami, příliš mnoho hodin.

Součástí plánování výuky na druhém stupni je dobře volená nabídka volitelných předmětů, která vychází z personálních možností školy, z osnov vzdělávacího programu a umožňuje výběr přírodovědně, humanitně i technicky orientovaným žákům. Jejím doplňkem je nabídka nepovinného předmětu keramika a nabídka omezeného počtu tělovýchovně zaměřených kroužků (3). Žáci prvního stupně mají v rámci školní družiny možnost výběru z 12 kroužků.

Individuální plány dětí s poruchami učení na prvním stupni obsahují pouze popis jejich výkonů, nikoli konkrétní postupy, jak s těmito dětmi pracovat. Obdobné plány pro žáky na druhém stupni mají správnou náplň a jsou funkční.

Plánování práce školní družiny, které vytváří vedoucí vychovatelka, má dobrou úroveň a je funkčním nástrojem jejího řízení.

V rámci péče o nadané žáky škola plánuje přípravu žáků na odborné olympiády a soutěže z některých předmětů.

V rámci finančního plánování sledovala kontrola plánování pro rok 2000. Vedení školy předložilo vnitřní rozpis zaměstnanců a prostředků na platy, rovněž i finanční rozvahu příjmů a nákladů. Plánování finančních prostředků vychází z potřeb školy a zohledňuje finanční rozpočet státu.

Plánování školy vychází z koncepce a z práce v minulém školním roce. V oblasti plánování výuky v souladu s osnovami zvoleného vzdělávacího programu jsou dílčí nedostatky. Plánování je hodnoceno jako pouze vyhovující.

Organizování

Pro organizaci chodu školy má ředitel vypracovaný organizační řád s vymezenými kompetencemi a povinnostmi pracovníků. Vychází z obecně závazných předpisů, zejména ze zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství a z vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole. Jeho součástí je řada precizujících dokumentů (řád školy, pracovní náplně pracovníků školy, principy hodnocení nadtarifními složkami platu). Umístění školy v místě, které patří do zóny C v ohrožení způsobeném znečištěním ovzduší, s sebou nese řadu opatření při organizaci přestávek a výuky tělesné výchovy a v přípravě činnosti školní družiny.

Vedení školy spolupracuje s pedagogickou radou, s metodickými sekcemi a předmětovými komisemi, s třídními učiteli, s výchovnou poradkyní. Záznamy z jednání poradních orgánů ukazují, že spolupráce je pouze formální a často se omezuje jen na konstatování stavu bez analýzy, přijímání doporučení k odstranění nedostatků a kontroly těchto opatření. Chybí stanovení závěrů, termíny a určení odpovědnosti pracovníků. Metodická sdružení prakticky nefungují, místo nich se konají operativní porady řízené zástupcem ředitele nebo neformální rozhovory učitelek. Chybí hodnocení práce a vzájemná výměna zkušeností, což se projevuje často obsahově nepromyšlenou, nestrukturovanou a stereotypní výukou. Klasifikace a hodnocení ve specializovaných třídách jsou nepromyšlená a chaotická. Metodické sdružení na problém užívání průběžné klasifikace známkou a slovního hodnocení na vysvědčení rezignovalo. Vedení školy inspekci nepředložilo souhlas rodičů s formou slovního hodnocení svých dětí. Zcela chybí metodické vedení učitelek angličtiny z hlediska zvláštností práce na prvním stupni, přestože většinou nemají odbornou a pedagogickou způsobilost.

Informační systém je propracovaný, cílený k žákům, pracovníkům školy, rodičům i veřejnosti. Žáci získávají potřebné informace především od svých třídních učitelů a školním rozhlasem. Učitelé jsou informováni prostřednictvím nástěnky před ředitelnu, osobním rozhovorem a na poradách, konaných dle potřeby. Dále jsou svolávány pravidelné provozní porady a čtvrtletní pedagogické rady. Rodiče získávají informace ze žákovských knížek a na třídních schůzkách, které se konají dvakrát ročně. Mohou si také dohodnout individuální konzultace s jednotlivými učiteli. Negativem je malá informovanost rodičů v některých předmětech výchovného zaměření prostřednictvím žákovské knížky. Širší veřejnosti slouží informační panel umístěný u vchodu a u ředitelny školy. Zde jsou uvedeny velmi obecné informace dle zákona č.106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Škola pořádá pro žáky mateřských škol

před zápisem do první třídy Den otevřených dveří. Prezentuje se svými aktuálními příspěvky v regionálním časopise „Radniční noviny“.

Výroční zpráva byla vypracována v souladu s § 17e odst. 2, 3 zákona ČNR č. 564/1990 Sb. Představuje jak pro pracovníky a žáky, tak pro veřejnost zdroj informací o aktuálním stavu školy a o plánech na její další rozvoj. Chybí zde evaluace školy. Obsah není v rozporu se zjištěnými skutečnostmi.

Kontrolovaná povinná dokumentace související se sledovanou výukou není vedena zcela v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon. V povinné dokumentaci prvního stupně jsou běžné drobné chyby (přepisované údaje v katalogových listech, nepodepsané učitelky v třídních výkazech, nekonkrétní zápisy v třídních knihách). Nedostatkem je absence předepsané evidence zájmové činnosti a docházkových sešitů ve školní družině. V některých zápisových listcích chyběly údaje o odchodech dětí z družiny. Nepromyšlená je evidence cizích jazyků v třídních knihách, protože jednotlivé skupiny jazykové výuky nejsou totožné s kmenovými třídami. Ve vnitřním řádu školní družiny chybí konkretizace přebírání dětí před obědem, při jejich odchodu do zájmových útvarů, a krizový postup, pokud si rodiče dítě nevyzvednou. Ustanovení řádu o době předávání dětí rodičům není důsledně vymáháno, protože rodiče v průběhu všech činností neustále narušují chod jednotlivých oddělení i zájmových útvarů a paralyzují tak výchovné působení vychovatelek nebo lektorů kroužků při všech činnostech vyžadujících delší soustředění a klid. V dokumentaci na druhém stupni jsou rovněž chyby a opomenutí, např. chybí číslo vzdělávacího programu, katalogové listy některých žáků, kteří přešli na jinou školu, duplicita řadového čísla v katalogových listech, špatně vyplněný třídní výkaz). Dokumentace dětí cizinců neobsahuje všechny potřebné údaje. Členové vedení školy řadu nedostatků odstranili během inspekce a v následujícím období.

Jednou z priorit dlouhodobé koncepce školy je vytváření důvěry mezi učiteli a rodičovskou veřejností. Tomu napomáhá spolupráce vedení školy se Sdružením rodičů. Systematická je i spolupráce se sociálními partnery (pedagogicko-psychologická poradna, městská část, policie atd.). Rada rodičů školy není ustavena.

Žáci se účastní mimoškolních aktivit a jsou úspěšní v obvodních soutěžích. Podrobnější soupis všech těchto aktivit obsahuje výroční zpráva školy.

Ředitel školy byl jmenován do funkce s platností od 1. 1. 1996 dle zákona ČNR § 6, odst. 2, č. 564/1990 Sb., jmenovacím dekretem ze dne 15.11.1995 Školským úřadem Praha 3, Dalimilova 17.

Personální dokumentace je přehledně vedena se všemi doklady. Jednotliví zaměstnanci mají zavedeny složky s veškerou dokumentací (pracovní smlouva, platový výměr, přiznání osobního příplatku, doklad o vzdělání, pracovní náplň, zápočtový list, lékařské vysvědčení, výpis z rejstříku trestů).

Zařazování pracovníků do platových tříd a stupňů je v souladu s Nařízením vlády ČR č. 251/92 Sb., o platových poměrech zaměstnanců rozpočtových a některých dalších organizací ve znění pozdějších předpisů.

Inspekci byl předložen „Vnitřní platový předpis“, který je podrobně zpracován v souladu se zákonem č.143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a některých dalších organizacích a orgánech, a s Nařízením vlády č.251/92 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Závazné ukazatele mzdové regulace za rok 2000 byly dodrženy. Byl předložen výkaz P1-04, statistický výkaz E-06 za 1. – 4.Q roku 2000, který je účetním výstupem fy: Školservis programu UNICOS. Údaje uvedené ve výkazu P1-04 odpovídají údajům v účetní evidenci.

V organizačním uspořádání školy a kvalitě informačních systémů jsou vedle promyšlených oblastí i slabá místa.

Organizace je hodnocena jako pouze vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Rozdělení kompetencí mezi členy vedení, které je podpořeno různou odbornou způsobilostí jeho členů, umožňuje funkční vedení pracovníků. Uplatňovaný demokratický styl řízení vyplývá z osobnostních vlastností ředitele, který dává přednost rozhodování na základě vsříčné diskuse před nařizováním. Vedení školy vytváří dle možností pracovníkům příznivé podmínky pro práci. Ovzduší spolupráce se přenáší i na žáky a podporuje vytváření dobrých vztahů mezi pracovníky školy a žáky, jejich rodiči i veřejností. Toto výrazné pozitivum vnímají kromě rodičů i pracovníci institucí spolupracujících se školou (např. pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3, katedra psychologie Pedagogické fakulty UK). Potvrdily to i výsledky rodičovského dotazníku, zadávaného ČŠI během inspekce a hodnotící zprávy PPP). Rodiče oceňují dobré vztahy mezi dětmi ve třídě a rovněž vzájemné vztahy mezi dětmi a většinou učitelů. Dokladem této situace je i skutečnost, že ve škole nejsou v posledních letech problémové třídy. Pracovníci PPP se kladně vyjadřují k faktu, že škola prokazatelně pomohla mnoha dětem s těžkými poruchami učení nebo chování včetně resocializace dětí, které prošly bez úspěchu i pěti jinými školami.

Součástí vnitřního řádu školy jsou kritéria pro stanovení nadtarifních složek platu. Při stanovení jejich výše uplatňuje vedení školy dobrou znalost kvality práce jednotlivých pedagogů i požadavek dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které se orientuje podle zaměření školy a jejich aktuálních potřeb. Jsou poskytována ve smyslu § 7 a § 9 nařízení vlády č. 251/1992 Sb. a jsou vyplácena v rozmezích, která jsou stanovena v platných předpisech. Podstatným prvkem, který negativně ovlivňuje výši těchto složek, je vysoký počet roků odpracovaných pedagogickými pracovníky ve školství. Ředitel vyčerpá přidělené mzdové prostředky převážně na základní platy a finanční prostředky pro nadtarifní složky se tím dostávají na dolní hranici normy.

Členové vedení se cítí být limitováni nedostatečnou nabídkou kvalifikovaných učitelů na trhu práce. S tím úzce souvisí skutečnost, že škola nemůže učitelům nabídnout byty. Z tohoto důvodu se chystá odejít učitelka v produktivním věku, kterou zástupce ředitele ve shodě s ČŠI hodnotí jako velmi nadprůměrnou. Chybí promyšlený systém vedení a kontroly začínajících učitelek bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Při řešení problémů upřednostňuje ředitel formu osobního rozhovoru. Nemaleým morálním stimulem je podpora mnoholeté spolupráce učitelů s Pedagogickou fakultou UK. Sebehodnocení školy se uskutečňuje v průběhu pedagogických porad. To ale není uvedeno v jejich písemné dokumentaci. Kladné části sebehodnocení se objevují ve výroční zprávě. Jiné formy této činnosti, např. srovnávací prověrky, škola nerealizuje. Systém vnitřní evaluace není vytvořen.

Způsob vedení a motivování pracovníků uplatňovaný vedením školy obsahuje demokratické prvky, ale v některých oblastech není vytvořen nebo je málo funkční.

Celkově je hodnocen jako průměrný.

Kontrolní mechanismy

Plán kontroly je součástí ročního plánu školy. Tříčlenné vedení školy realizuje kontrolní činnost v rámci stanovených kompetencí v oblasti řízení školy. Domluvený rámcový program hospitací předpokládá návštěvu ve vyučování u každého pedagogického pracovníka nejméně jednou ve školním roce, jinak podle aktuální potřeby. Uvedený záměr je, jak je zřejmé ze zápisů hospitací v třídních knihách, v podstatě realizován. Z provedených kontrol a hospitací se pořizuje podpůrná dokumentace.

Zjištění projednávají členové vedení s jednotlivými pracovníky. Vyučování sledované spolu s inspekcí hodnotilo vedení školy věcně, vcelku výstižně i taktně. Z porovnání dřívější hospitační dokumentace s aktuálními zjištěními a závěry z hospitací ovšem vyplývá, že některé již dříve konstatované problémy a nedostatky v pedagogické práci jednotlivých učitelů nadále přetrvávají, aniž na základě předchozích výsledků kontroly došlo ke zřetelnému pozitivnímu posunu.

Kontrolní a hospitační činnost v družině je zcela neformální, bez zapisovaných zjištění. Vedoucí vychovatelka spoléhá na svou znalost jednotlivých vychovatelek.

Škola provádí vlastní evaluaci v hlavních předmětech zadáváním kontrolních prací, které tvoří jednotliví učitelé. Sumarizace, a výjimečně také analýza, výsledků však zůstávají pouze v úrovni jednotlivých tříd nebo ročníků. Nelze nijak prokazatelně doložit, že by se výrazněji projevil v činnosti metodických orgánů nebo ovlivnily úroveň a styl vyučování.

Účetnictví

Účetnictví školy je vedeno přehledně a chronologicky za jednotlivá čtvrtletí. Čerpání prostředků ze státního rozpočtu je vedeno odděleně analytickou evidencí. Byl předložen: oběh účetních dokladů, účtový rozvrh, účtová osnova, hlavní kniha, výkaz zisků a ztrát. Na VHČ je sepsáno osm smluv o pronájmu školních nebytových prostor. Účetnictví je zpracováváno firmou ETES programem GORDIC.

Bylo zjištěno, že není prováděna inventarizace pokladny, inventarizace majetku, čímž byly porušeny § 29, § 30, zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrolní systém vykazuje pouze limitovanou efektivitu a je celkově průměrný.

Hodnocení kvality řízení

Plánování školy vychází z koncepce, plánované záměry jsou přijaté zřizovatelem, rodiči i učiteli a jsou reálné. Oblasti plánování a organizování má ale i zřetelně slabá místa, proto jsou hodnoceny jako pouze vyhovující. Řízení v oblasti hodnocení a motivování pracovníků a v uplatňování kontrolních mechanismů má průměrnou úroveň.

Kvalita řízení školy je hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

V roce 2000 neměla škola přiděleny žádné účelově vázané prostředky.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Čerpání rozpočtu školy vycházelo z příspěvku zřizovatele - MČ Praha 3, z příspěvku ŠÚ Praha 3 a z VHČ. Předmětem kontroly bylo čerpání příspěvku ze státního rozpočtu na rok 2000, přiděleného prostřednictvím ŠÚ Praha 3.

Byly kontrolovány učební pomůcky nakoupené od září do prosince 2000. Dále faktury za nakoupené učebnice v r. 2000 v měsících září, říjen, listopad, prosinec.

Zjištění:

- Limit počtu zaměstnanců nebyl překročen.
- Přidělené prostředky byly užity na nákup učebnic, učebních pomůcek, cestovné, služby, vzdělávání pedagogů a režii školy, školní jídelny a školní družiny.
- Při kontrole skladu učebnic byly zjištěny nedostatky v dokumentaci. Evidenční stav na kartách neodpovídal skutečnosti.
- Dále bylo zjištěno, že není prováděna inventarizace pokladny a majetku, čímž dochází k porušování § 29, § 30, zákona 563-1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Škola využívala přidělené prostředky ze státního rozpočtu hospodárně. K zabezpečení některých výdajů byly použity prostředky z VHČ a FO.

Během inspekce nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

Školní družina vykázala k datu 30. 9. 2000 203 dětí v 7 odděleních při kapacitě 20 žáků. Z rozhodnutí ředitele jsou oddělení naplňována až do 33 zapsaných žáků s nepravidelnou docházkou. Děti z 1. - 3. ročníku v družině převažují (po 2 odděleních na ročník), žáci 4.ročníku naplňují jedno oddělení, žáci 5. ročníku již nejsou do družiny zařazováni. Ranní družina je v provozu od 6,30 hod. do začátku vyučování (v rozsahu 1 oddělení), odpolední družina končí v 17,30 hod., při spojení všech oddělení v 16,00 hod.. Platba za školní družinu je stanovena na 100 Kč za měsíc.

Kromě standardního pobytu v odděleních nabízí ŠD dětem i 6 tzv. standardních (neplacených) a 6 nadstandardních (placených) kroužků. Kroužky mohou podle svého zájmu navštěvovat i děti, které nejsou do družiny přihlášeny.

Na činnosti ŠD se podílí sedm vychovatelek, z toho dvě s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Jedna z nich je pověřena funkcí vedoucí vychovatelky. Na zájmové činnosti ŠD participují ještě čtyři učitelky a tři externisté, smluvně je zajištěn plavecký výcvik. Odborná a pedagogická způsobilost vychovatelek a lektorů kroužků, jejich osobní zaměření a odborné dovednosti jsou využívány přiměřeně možnostem školy.

Čtyři oddělení mají k dispozici samostatné prostory, případně dále členěné na menší místnosti. Samostatná místnost je používána hlavně pro ranní a podvečerní provoz. Zbývající tři oddělení jsou umístěna ve třídách. Prostory jsou vhodně uspořádány, na jejich výzdobě se s různou mírou nápaditosti a estetického účinku podílejí žakovské práce. Na základní úrovni je vybavení běžnými hrami, stavebnicemi, literaturou, podstatně lepší je vybavení výtvarnými materiály a

sportovními potřebami. Další prostory využívají zájmové kroužky. Pro pobyt venku je využíváno blízké okolí školy, problematické je kvůli vnějším negativním vlivům sociálního prostředí využívání školního hřiště.

Obecné zásady psychohygieny jsou v režimu činností respektovány, pitný režim je dodržován.

Vychovatelky věnují pozornost dodržování zásad bezpečnosti, při předávání dětí si předávají i jejich aktuální jmenné seznamy na lístečcích. Docházka žáků do oddělení je vedena na samostatných listech papíru bez uvedení doby příchodu a odchodu jednotlivých dětí. Zásadním nedostatkem tohoto systému je absence vedení povinné dokumentace, tj. záznamů o práci v zájmových útvarech včetně řádné evidence žáků (a to i těch, kteří nejsou do družiny přihlášení) a docházkových sešitů při ranním a podvečerním provozu a v odděleních s nepravidelnou docházkou žáků. S ohledem na tuto skutečnost nebylo možné ověřit, zda v praxi není překračováno závazné maximum 25 dětí na 1 vychovatelku.

Koncepce programu výchovy mimo vyučování není explicitně formulována, obsah činností je naznačen v ročním tematickém plánu, který je krátkým výčtem zamýšlených akcí. Součástí plánování je stručný dokument "všeobecný režim dne", popisující rozvržení hlavních odpoledních činností. Řád školní družiny poskytuje základní rámec pro provoz. Jeho nedostatkem je nekonkrétní režim předávání žáků ze školy do ŠD, chybí postup při nevyzvednutí žáka do stanovené doby.

Kompetence vedoucí vychovatelky vymezuje její pracovní náplň. Vedoucí vychovatelka uplatňuje neformální styl řízení, kdy nemá žádné písemně zpracované závěry kontrolní a hospitační činnosti a evaluační nástroje pro posuzování kvality práce jednotlivých vychovatelek i lektorů kroužků nejsou vytvořeny. Její kontrola je ve vztahu k vedení povinné dokumentace nefunkční, některé děti neměly řádně vyplněné zápisové listky. Rovněž činnost metodického sdružení je spíše neformální a jeho výstupem jsou zejména aktuální plány práce. Vedoucí vychovatelka se zúčastňuje jednání pedagogické rady a informace zprostředkovává vychovatelkám. Pro předávání informací rodičům slouží informační list a zvláštní družinové notýsky žáků.

Školní družina má standardní program, který akceptuje proměnlivé zájmy dětí mladšího školního věku a je v průběhu školního roku aktualizován na základě získaných zkušeností a studia odborné literatury. V rámcovém týdenním programu jsou vyváženě zastoupeny odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti i příprava na vyučování, která má nejčastěji podobu psaní domácích úkolů. Za příznivého počasí se děti pohybují venku. Při ranním a podvečerním provozu převažovaly spontánní odpočinkové činnosti. Vychovatelky vedou žáky k samostatnosti při sebeobsluze.

Přestože čas od 13,30 do 14,30 má být vyhrazen hlavním činnostem ŠD, je i v této době činnost ŠD narušována příchody rodičů a odchody jednotlivých dětí. Neustálé zvonění místních linek tak paralyzuje jakékoli činnosti, které vyžadují soustředění dětí, jejich aktivní zaujetí a vzájemnou koordinaci, a znehodnocuje poctivé úsilí vychovatelek nabídnout dětem hodnotný výchovný program nad rámec sociálního poslání družiny. Stejným způsobem je narušována i činnost zájmových kroužků.

V rámci komplexní inspekce byla posuzována činnost 4 kroužků: dramatického, výtvarného, hudebního, florbalu. Kvalita sledovaných činností v uvedeném pořadí kroužků výrazně stoupala, od převažujících negativ v práci dramatického kroužku, jehož obsahem jsou bezcílné fragmenty průpravných cvičení a který neumožňuje dětem získávat zkušenosti hrou v rolích v různých situacích, přes běžné výtvarné činnosti až po výrazně nadprůměrnou úroveň hudebních činností a promyšlené, metodicky vedené činnosti sportovní.

Hodnocení dětí je převážně pozitivní, ale nekonkrétní a neposkytuje dětem vždy objektivní

zpětnou vazbu. Samozřejmou součástí výchovného působení je dodržování hygienických zásad a udržování věcí v čistotě a v pořádku. Případné problémy a drobné konflikty jsou řešeny operativně a účinně. Pravidla jednání jsou zřejmá a jejich plnění je přiměřeně vymáháno. Podíl žáků na utváření těchto pravidel a na budování komunikačního prostoru vzájemné důvěry, tolerance a spolupráce je mizivý.

V průběhu oběda jsou žáci vedeni ke kultuře stolování, ale organizace výuky a výdeje obědů někdy vede k nahromadění velkého počtu dětí (140) a k poměrně dlouhému čekání (25 minut) ve frontě.

Personální, materiální a psychohygienické podmínky jsou v souhrnu průměrné. V oblasti řízení jsou pozitiva a negativa v rovnováze. Organizace činností odpovídá potřebám dětí mladšího školního věku, naplňuje poslání školní družiny a je i se zřetelem na nadprůměrnou úroveň některých kroužků celkově na průměrné úrovni.

Celková úroveň výchovně vzdělávací činnosti školní družiny je průměrná.

• **Vnímání školy rodiči**

V rámci komplexní inspekce byl zadán dotazník ČŠI rodičům žáků osmého ročníku a jedné sedmé třídy. Z 67 rozdaných dotazníků rodiče vyplnili 65, tj. 97%. Celkové hodnocení rodičů se pohybuje výrazně v kladné části stupnice. Rodiče nejvíce ocenili úroveň hodnocení výsledků žákovské práce. Učitelé dodržují dohodnutá pravidla a hodnocení odpovídá i domácí přípravě jejich dětí. S uvedeným kladným hodnocením souvisí i ocenění informačních služeb školy. Dalším důvodem jejich spokojenosti jsou sociální vztahy v třídních kolektivech. Ocenili, že jejich dítě se dobře cítí ve skupině svých spolužáků a cítí se být správně začleněno do činnosti třídy. Na posledním místě jejich hodnocení jsou materiálně-technické podmínky školy.

V části dotazníků, kde se rodiče mohli volně vyjádřit ke kladům a záporům školy, zdůraznili a kladně hodnotili přístup a práci třídních učitelů i většiny dalších pedagogů. Shodli se v kritice výuky cizích jazyků, především anglického jazyka.

Hodnocení školy rodiči je výrazně pozitivní.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina ze dne 9. listopadu 1995.
- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 20/99-ORSO ze dne 1.října 1999.
- Dotazník pro ředitele školy a podkladová dokumentace ČŠI.
- Povinná dokumentace škol a školských zařízení podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., školský zákon ve znění pozdějších předpisů vztahující se k hodnocení činnosti školy,: personální dokumentace, výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000, povinná dokumentace školní družiny, třídní knihy za školní roky 1999-2000 a 2000-2001, třídní výkazy a katalogové listy žáků, rozvrh hodin pro školní rok 2000-2001, vybraná dokumentace integrovaných žáků.
- Vnitřní dokumentace vedení školy: organizační řád školy, roční a týdenní plány, zahajovací výkaz, tematické plány sledovaných předmětů za školní rok 1999/2000, doklady z činnosti metodických orgánů.
- Seznam volitelných a nepovinných předmětů a kroužků ve školním roce 2000-2001.
- Záznamy z jednání pedagogické rady.

- Vybrané žákovské knížky za školní rok 2000-2001.
- Výběr žákovských písemností.
- Učební plán jednotlivých tříd.
- Přehled kontrolní činnosti ve školním roce 1999/2000, 200/2001.
- Vnitřní platový předpis, kritéria hodnocení pracovníků.
- Hospitační záznamy ČŠI.
- Dotazník pro rodiče.
- Výkaz P1-04, skladové karty, vnitřní účetní směrnice, vnitřní účetní doklady, účtový rozvrh, účtová osnova, hlavní kniha, oběh účetních dokladů, výkaz zisků a ztrát.

ZÁVĚR

Ve škole byla provedena komplexní inspekce zaměřená na posouzení kvality výuky a kvality výchovně vzdělávací činnosti školní družiny. Kvalita řízení školy byla sledována a hodnocena ve vztahu ke sledované výuce a k činnosti školní družiny.

Pozitiva:

- Příkladné výsledky při resocializaci žáků s výchovnými problémy.
- Velmi dobré sociální vztahy v dětských kolektivech.
- Velmi dobrá úroveň zájmových útvarů školní družiny.
- Velmi dobrá výuka v jedné první a v jedné třetí třídě.
- Nadprůměrná úroveň výuky přírodovědných předmětů na druhém stupni.
- Velmi dobrá práce s integrovanými žáky na druhém stupni.

Negativa:

- Dílčí nerespektování osnov ve výuce na prvním stupni a ve výuce předmětu praktické činnosti v 8. a 9. ročníku.
- Nízká úroveň motivace a komunikace mezi žáky prvního stupně.
- Neefektivní práce metodických orgánů na prvním stupni.
- Nesystematická klasifikace a hodnocení a chybné zařazení předmětu Individuální logopedická péče v specializovaných třídách.
- V 8. a 9. ročníku nejsou třídy děleny na výuku praktických činností.
- Malé využití didaktické techniky ve sledované výuce.
- Nepřesná evidence učebnic.
- Absence inventarizace pokladny a majetku školy.

Škola je celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektori a další zaměstnanci ČŠI:

	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	J. Loubová v. r.
Členové týmu	Mgr. Zdeněk Bělecký	Z. Bělecký v. r.
	PaedDr. Jana Křesťanová	J. Křesťanová v. r.
	Mgr. Marie Poesová	.M. Poesová v. r.
	Mgr. Jiří Vagenknecht	Vagenknecht v. r.
	Dana Ctiborová	D. Ctiborová v. r.

V Praze dne 23. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. dubna 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datumodeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	2001-0502	014 31/01-2181
Zřizovatel:	2001-05-02	014 32/01-2181
Rada školy:	2001-05-02	014 37/01-2181

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.